

'Solidariteit verbinden met verantwoordelijkheid is hét recept om de eurozone sociaal te maken'

'Met een verstandig ontworpen Europese werkloosheidsverzekering - precies zoals die nu voorligt - kunnen Noord en Zuid opnieuw samen bouwen en de pagina van de verdeeldheid definitief omslaan', schrijven Jan Cornillie (SP.A) en Rudy De Leeuw (Europees vakverbond).

© Belgalimage

Wie een auto heeft, weet hoe het werkt. Als je een ongeluk hebt, dan dekt je verzekering de (blik)schade. Die schadevergoeding financiert de verzekeringsmaatschappij met jouw premies uit het verleden, jouw hogere premies in de toekomst én - bij erg hoge kosten - met een gedeelde solidariteit. Naar analogie van zo'n autoverzekering wordt vandaag [een Spaans-Duits voorstel](#) gelanceerd in het Europees parlement om landen uit de eurozone op een gelijkaardige manier te beschermen in tijden van crisis.

Solidariteit verbinden met verantwoordelijkheid is hét recept om de eurozone sociaal te maken

Concreet zou elk land jaarlijks 0,01% van het BBP in een Europees verzekeringsfonds storten. Bij een plotse stijging van de werkloosheid zou dat land dan uit eigen premies putten om de hogere uitgave voor werkloosheidsuitkeringen te financieren. Bij een heel sterke stijging van de werkloosheid (bijvoorbeeld met meer dan 2%) zou het solidair uit het hele fonds kunnen putten, dus ook uit bijdragen van andere landen. Die betaalt het dan in de 'goeie jaren' terug via een hogere premie.

'Je moet het dak herstellen als de zon schijnt'. Het geniale aan dit voorstel is dat zo'n Europees verzekeringsfonds het dak van de eurozone op een duurzame manier herstelt, door solidariteit met verantwoordelijkheid te verbinden. Nu de eurozone de beste economische groei en de laagste werkloosheid in 10 jaar optekent, is het moment daartoe gekomen. Tijdens de crisisjaren nam de werkloosheid in Eurozone buitensporig toe - met bijna 5% - precies omdat landen niet in staat waren om te reageren of door de begrotingsregels niet mochten reageren om hun inwoners te beschermen. 'Eerst vooral besparen en hervormen', zo luidde het devies van Europa. Die politiek heeft de crisis niet alleen gerekt - de werkloosheid nam nog meer toe - maar sociale drama's ook groter gemaakt. Dit mag geen tweede keer gebeuren in de eurozone.

Met een verstandig ontworpen Europese werkloosheidsverzekering - precies zoals die nu voorligt - kunnen Noord en Zuid opnieuw samen bouwen en de pagina van de verdeeldheid definitief omslaan. Zo'n verzekering zorgt immers voor grotere stabiliteit op vlak van economische groei en tewerkstelling, voor onmiddellijke en tastbare bescherming van mensen in slechte tijden én voor de nodige reserve-opbouw in goede tijden. Dit voorstel zorgt voor solidariteit, maar bakent ze meteen ook af op een slimme manier: plotse werkloosheid hoeft niet tot sociale drama's te leiden, maar structureel hoge werkloosheid wordt niet gecompenseerd door permanente transfers tussen eurozone-landen. Dit voorstel is bovendien goed voor alle eurozone-landen. Want ja, zelfs Duitsland en Nederland - landen met een structureel lage werkloosheid - kunnen plots in slecht weer terecht komen waartegen hun dak alleen niet bestand is. Kortom, dit voorstel zorgt voor Europese ondersteuning van alle nationale welvaartsstaten wanneer die zulke steun het hardst nodig hebben.

Ook in een breder politiek discours verzoent een Europese werkloosheidsverzekering twee visies. Het is het soort van intelligente Frans-Duits compromis waar de EU op is gebouwd. Want in de Franse visie van **Emmanuel Macron** is er meer solidariteit nodig, een beter crisismanagement en grotere stimulus van de economie. In de Duitse visie van **Angela Merkel** is er meer verantwoordelijkheid nodig, budgettaire discipline en structurele hervormingen die de economie competitief en de arbeidsmarkt actief maken. Dit voorstel overstijgt net die tegenstellingen en combineert het het beste van de werelden van Macron en Merkel. Als het licht op groen komt voor de grote coalitie in Duitsland, dan kunnen de onderhandelingen over de toekomst van de eurozone pas écht beginnen. Wel, solidariteit verbinden met verantwoordelijkheid is hét recept om de eurozone sociaal te maken, om de Duitse sociale markteconomie op Europees niveau te installeren en het Europa dat beschermt van Macron écht invulling te geven.

En laat dat nu één voor één elementen zijn die een nieuwe Europese werkloosheidsverzekering naadloos invult. Een sociaal Europa is een Europa dat haar welvaartsstaten beschermt in plaats van beperkt. Net zoals de Europese bankenunie ervoor moet zorgen dat het failliet van een grote bank niet tot het failliet van een lidstaat leidt, moet een Europese Sociale Unie ervoor zorgen dat het failliet van een lidstaat niet leidt tot een failliet van haar inwoners. Dat kan met het voorstel van Europese werkloosheidsverzekering dat voorligt. Europa kan er enkel wel bij varen.

Jan Cornillie, politiek directeur SP.A.